

Hvað segja námsferlar?

Innlegg um athuganir á námsferlum nemenda við VMA.

Hugleiðingar um viðbrögð við brottfalli.

Jóhannes Árnason kennari við Verkmenntaskólann á Akureyri
sýnir gögn sem aflað hefur verið í VMA.

Menntavísindasvið Háskóla Íslands.

12. maí 2014

jarn@vma.is

Þrír þættir til umfjöllunar.

Niðurstöður úr athugun á námsferlum nemenda við VMA.

Hugmyndir um og tilraunir með almennt vinnustaðanám fyrir nemendur sem virðast ekki fá nám við hæfi í framhaldsskólum og nám á fyrsta námsprepi.

Margvíslegar hugleiðingar um viðbrögð við brottfalli.

Athuganir á námsferlum nemenda við VMA.

Ýmis verkefni í VMA um almenna braut, VMA skírteini og fl.

Nýnemar 2007, 2008 og 2009. Athugaðir námsferlar þeirra allra.

Hver einasti nemandi skoðaður. Skráður einingafjöldi sem nemendur eru skráðir í og sem þeir ljúka á hverri önn.

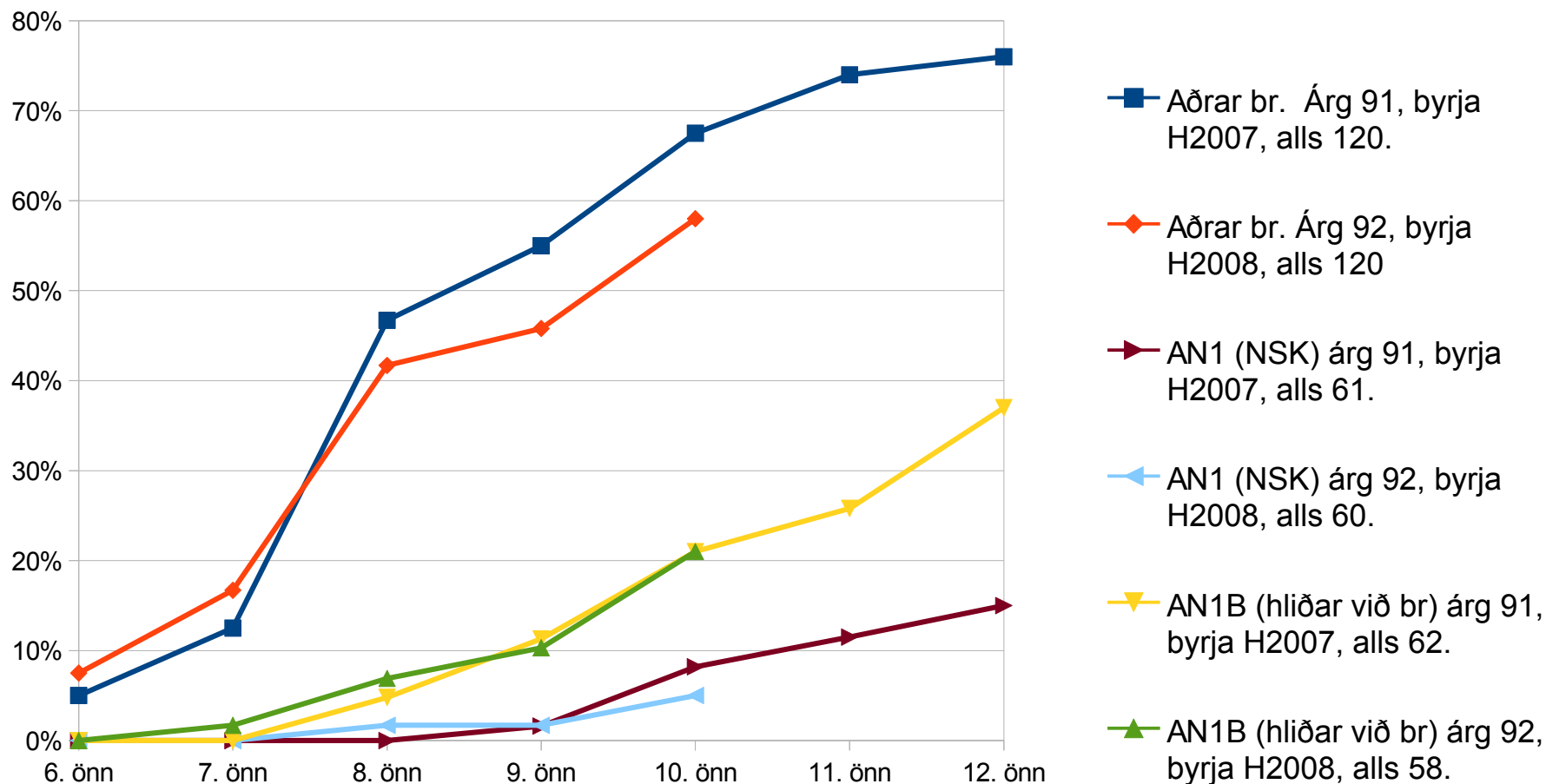
Útskriftir eftir 3 – 5 ár, iðnnám, annað starfsnám til lokaútskriftar, stúdentspróf, vélstjórnarnám (5 ára nám), útskrift af starfsbraut.

Nemendur eru skráðir á námsbrautir að hluta eftir bóknámsstöðu við lok grunnskóla. Inntökuskilyrði á námsbrautir.

Almenn braut merkir oft að nemandi hefur ekki uppfyllt inntökuskilyrði. Það er þó ekki algilt. Nemendur velja stundum að skoða möguleikana og sjá til í eitt ár.

Samanlagt útskriftarhlutfall hjá hópum nýnema við VMA. Júní 2013.

Flokkað eftir brautum sem nýnemar byrja á. Meiriháttar útskriftir eftir 3 - 5 ár.

Niðurstöður úr athugun á námsferlum.

- Flokkun nýnema eftir námsbrautum í upphafi sem ræðst að hluta af grunnskólaeinkunnum gefur mikinn mun á útskriftarhlutfalli. Ekki sama hlutfall í öllum árgöngum en sama mynstur.
- Á fimm til sex árum ljúka um 3/4 nemenda á starfsbraut eða hefðbundnum starfsnáms- og stúdentsbrautum lokaprófi með skírteini. Það ætti að vera hægt að hækka þetta hlutfall með auknum sveigjanleika. ATH t.d. bóknámsskyldu á starfsnámsbr.
- Þeir nemendur sem koma með slakasta stöðu í bóknámi úr grunnskóla virðast eiga í miklum erfiðleikum með að finna nám sem þeir ráða við. Það eru ekki nemendur sem þarf að breyta. Það þarf að breyta skólunum. Hvaða skólastigum?

Almennt vinnustaðanám

- Hluti nemenda finnur ekki nám sem þeir ráða við eða hafa áhuga á. Ákveðið að bjóða þeim vinnustaðanám til að fá reynslu og sjálfstraust. 8 – 10 nemendur hvert ár (vor 2012 til 2014).
- ATF195 á haustönn 10 kennslustundir á viku í undirbúning fyrir vinnustaðanám. Tjáning og þjálfun í að fara í atvinnuviðtöl, áhugasvið, gerð ferilskrár, vinnustaðaheimsóknir og fleira.
- ATF 295 á vorönn, tveir dagar í viku á vinnustað kl. 8 – 12 og tvær kennslustundir í viku í skólanum. Aðrir áfangar með.
- Aðallega vinnustaðir á vegum Akureyrarbæjar. Leikskólar, öldrunarheimilið Hlíð, Framkvæmdamiðstöð, Norðurorka, Slökkvistöð, gætu verið íþróttamannvirki og fl.
- Aðrir vinnustaðir, leikhús, bílaverkstæði, flugvöllur og fl.

Af hverju ættu vinnustaðir að vilja taka nemendur í alm. vinnustaðanám?

- Framtíðarstarfsmenn, möguleiki á þjálfun. Samf. skylda.
- Ekki laun heldur einingar, vinnustaðanámið fært á VMA skírteini.
- Þríhliða samkomulag. VMA, vinnustaður, nemandi. Allir bera ábyrgð á náminu. Skilgreind markmið um viðhorf, leikni og hæfni nemanda.
- Starfsfóstri á vinnustaðnum. VMA hélt námskeið fyrir starfsfóstra. Eflir starfsmenn. Workmentor verkefni.
- Stöðluð vinnubrögð, listi yfir vinnustaði, ekki ofgera vinnustöðum. Í raun verður VMA að lofa góðum vinnubrögðum.
- Hvað kostar þetta?

Vinna með styrkleika?

- Hvað er gert í efstu bekkjum grunnskóla? Skráning í feril alltaf skráð í INNU? Hvernig er staðið að slíkri vinnustaðadvöl? Vinnubrögð, starfsfóstrar, árangur?
- Það er líklega komið í ljós á miðstigi hvernig nemendum gengur í bóknámi. Hvað gengur vel? Er það nógu merkilegt fyrir skólana? Hvaða hæfni er nógu merkileg?
- Er eingöngu hægt að kynnast menningararfi Íslendinga með því að lesa sjálfur? Kynnast eldra fólki?
- Skoða styrkleikana og bjóða meiri tíma í að efla þá?
- Ætti að undirbyggja fagnám á fyrsta þrepi í framhaldsskóla með vinnustaðanámi og skilgreindu starfsnámi í efstu bekkjum grunnskóla?

Brottfall úr námi er viðfangsefni allra.

- Aðrar þjóðir hafa unnið að margvíslegum verkefnum sem miða að því að sem flest ungmenni ljúki skilgreindum lokaprófum í framhaldsskóla. Þar er áhersla á að allir aðilar séu með.
- Mikilvægt er að samhæfa og skrá alla sem styðja ungmenni.
- Sveitarfélög, bæði félagsþjónusta og skóladeildir.
- Framhaldsskólar, aðrar menntastofnanir, atvinnuúrræði, stuðningsaðilar vegna; geðrænna sjúkdóma, fíknimeðferðar, ofbeldis og fátæktar. (Hér eru mjög viðkvæm mál.)
- Tómsundur; íþróttafélög, björgunarsveitir og menningarfélög.
- Verkalyðsfélög, samtök atvinnurekenda, landshlutasamtök, einstök fyrirtæki og stofnanir sem vilja fá fólk til starfa.
- Það ætti að vera hægt að sinna öllum betur, m.a. skrá feril.